

3.3. DENİZ EKONOMİSİ

SONUÇ ODAKLI PROGRAMI

Ajans tarafından 2020 yılından itibaren uygulanmaya başlanacak bu SOP hakkında tanımlama amaçlı bilgiler aşağıda yer almaktadır. DESOP hakkında daha detaylı bilgi SOP Yönetim Planı'nda bulunmaktadır. 2020 yılı içinde yapılan SOP izleme ve değerlendirme çalışmalarında bu SOP kapsamına girebilecek yeni faaliyetlerin belirlenmesi durumunda SOP Yönetim Planı revize edilecektir.

3.3.1. Amaç

Genel Amaç: İzmir’de mavi büyüme ilkeleri odağında deniz ve kıyı ekonomisinin geliştirilmesi

Özel Amaç 1: İzmir’de deniz yoluyla ihracat yapan sektörlerin geliştirilmesi, tasarım yoluyla katma değeri yüksek ürün üretim kapasitesinin artırılması

Özel Amaç 2: İzmir’de deniz taşımacılığı ve liman hizmetlerinin geliştirilmesi

3.3.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Mavi ekonomi kavramı, “mavi gezegenimizde yeşil ekonominin yaratılması” olarak özetlenebilir. Nitekim mavi ekonomi, BM’nin “Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri” çerçevesinde “sudaki yaşamı” destekleyen ve bu sayede okyanusların ve denizlerin şimdiki ve gelecek nesiller için sürdürülebilir bir şekilde yönetilmesi ve korunması adına koordineli eylemler sunan, çevresel riskleri ve ekolojik kısıtlıkları önemli ölçüde azaltan, kıyının potansiyelini değerlendirmek üzere sürdürülebilir seçenekler sunan, etkilenen tüm sosyal grup ve sektörlerin katılımını sağlamayı hedefleyen ve bu sayede pozitif dışsallıkları artırmayı amaçlayan yeni nesil bir kalkınma paradigmasıdır. Bu paradigma denizleri ve okyanusları yalnızca ekonomik büyüme için bir mekanizma olmaktan çıkarp sosyal ve ekonomik değer setini genişleten kapsayıcı bir model sunar. Mavi ekonomi ile sadece ekonomik büyüme değil; aynı zamanda, geleneksel yaşam biçimleri, karbon salımı ve iklim değişikliğinin yıkıcı etkilerini hafifletilmesine yardımcı olmak için, kıyılardaki somut olmayan “mavi” kaynakların korunması ve geliştirilmesi de hedeflenmektedir. Bu manada mavi ekonomi paradigmasının temel eksenlerini; kıyı turizmi, balıkçılık ve deniz yaşamı, deniz taşımacılığı ve limanlar, gemi yapımı ve gemi-geri dönüşümü ve mavi enerji oluşturmaktadır. DESOP, üç yıllık sonuç odaklı planlama döneminde deniz ekonomisinin özellikle deniz taşımacılığı ve limanlar bileşenine odaklanmıştır. Bu odağın tamamlayıcısı olarak, deniz yoluyla ihracat yapan sektörlerin geliştirilmesi, tasarım yoluyla katma değerli ürün üretiminin sağlanması, kıyı turizminin geliştirilmesi ve kıyılardaki turizm odaklı ekonomik çeşitliliğin artırılması bütünüyle etki alanı olarak belirlenmiştir.

Özel Amaç 3: İzmir’de liman hizmetleri konusunda vasıflı, donanımlı personel yetiştirilmesi yoluyla istihdamın desteklenmesi

Özel Amaç 4: İzmir’de tasarım ve yaratıcılık odaklı ekonomik faaliyetlerin ve kıyı turizminin geliştirilmesi, kıyı turizmüne yönelik ekonomik çeşitliliğin sağlanması

Dünya ticaretinde yüklerin %90’ından fazlası deniz ticareti ile taşınmakta, 2017 yılında 11.5 Milyar tona ulaşan yük miktarının 2030 yılında 14 Milyar tonu, 2050 yılında ise 16 Milyar tonu aşması beklenmektedir. Büyüyen gemi boyları ve taşıma kapasiteleri bu yük artışını beslemektedir. Yirmi yıl önce en büyük gemi kapasitesi 7.000 TEU civarındayken, bu rakam 2009 yılında 14.000 TEU’ya, 2017 yılında ise 21.000 TEU’ya ulaşmıştır. 2020 yılı başlarında 23.000 TEU’luk gemilerin ana ticaret rotaları üzerinde seyre çıkması beklenmektedir. Yeni ticaret rotaları, büyüyen gemi boyları ve konteyner ihracatına yönelik talep artışı, deniz taşımacılığının gelecekte de hakim taşıma yöntemi olacağını göstermektedir. Mavi ekonomi paradigması içerisinde ekonomik büyümeyi yaratan bir eksen olan deniz taşımacılığı ve limanlar, küresel ve bölgesel rekabette bölgelerin deniz ile kurdukları ilişki ve kıyı potansiyellerine bağlı olarak bir üstünlük alanı niteliği taşımaktadır. Aynı şekilde iklim değişikliğinin yıkıcı etkileri ile mücadele edebilmek, karbon salınımlarını kontrol altına alabilmek ve gezegenimizdeki mavi kaynaklardan sorumlulukla yararlanabilmek adına limanlar, deniz taşımacılığını besleyen sektörler ve kıyı ekosistemleri arasındaki ilişkinin iyi kurgulanması ve etkin yönetimi önem arz etmektedir.

Ege Bölgesinin gerek nüfus gerekse dış ticaret açısından en büyük şehri olan İzmir, aynı zamanda beş bin yıllık bir liman kentidir. Kıyı ve kıyı etkileşim sahaları ile değerlendirildiğinde 22 ayrı limanın bulunduğu Ege Bölgesinde, TR31 İzmir bölgesi sahip olduğu 14 liman ile deniz taşımacılığı ve limanlar bakımından üstünlüklere sahip bir bölgedir. İzmir’in 15 Milyar Dolara yaklaşan ihracatının %75’i deniz taşımacılığı ile yapılmaktadır. Nitekim bu ihracatı yaratan ve doğrudan tasarım ile ürün niteliğinin geliştirilebileceği başat sektörler gıda, tekstil-konfeksiyon, plastik, makine aksam ve parçaları ve fonksiyonel tasarıma dayanan mobilya olarak ayrılmaktadır.

Öte yandan yeniliği yaratan, yüksek katma değerli hizmet ve ürün üreten, büyüme ve inovasyona daha fazla katkı sağlayan bireylerin mekânsal tercihlerini kıyı kentlerinden yana kullanıyor olduğu, kıyı kenti olma ile yaratıcılık arasında yüksek korelasyon olduğu gözlenmektedir. Bu durum, yüksek eğitilmiş ve nitelikli işgücünün büyümeye daha fazla katkı sağladığı beşeri sermaye teorisinin coğrafya bağıntısına dikkat çekmektedir. Nitekim anlamlı yenilikçi unsurları hayata geçirmek için çalışan ve gelirini bu şekilde elde eden yaratıcı sınıf (yaratıcı çekirdek (insan kaynağı potansiyeli) açısından bir liman kenti örneği olarak Hamburg, Antwerp, Singapur, Pekin örnek gösterilebilir. Yaratıcı merkezlerin limanların etkileşim sahaları içerisinde yer alması, deniz, kıyı ve limanların yaratıcılık kavramı ile ilişkisine örnektir. Benzeri şekilde İzmir’de, kentin kalbinde bulunan ve Cumhuriyet tarihinin en eski limanlarından biri olan İzmir Limanı’nın etkileşim sahası, İzmir’in endüstriyel kültür

mirasının önemli bir bölümüne ev sahipliği yapan yapıları ile bir yaratıcı merkez olarak hızlı bir dönüşüm için güçlü bir potansiyele sahiptir. Bölge aynı zamanda halihazırda sanat inisiyatifleri ve yaratıcı kültür üretimleri aracılığıyla kentin kültür üretim noktalarından birini oluşturmaktadır. Bu bölgeye yönelik müdahale yaklaşımının, kentteki ilgili paydaşların katılımcılığı ile ele alınması SOP’un bütünüleyici çalışmaları içerisinde bu nedenle önceliklendirilmektedir.

İzmir’in yukarıda bahsedilen liman kenti olma özelliği bir güçlü yan olarak kabul edilerek, SOP kurgusunda, İZBP içerisindeki Güçlü Ekonomi altında “Yüksek Teknoloji, Yenilik ve Tasarım Kapasitesi”, “Gelişmiş Kümeler” ve “Akdeniz’in Çekim Merkezi İzmir” stratejik önceliklerinin; Yüksek Yaşam Kalitesi ekseninde “Kaliteli Kentsel Yaşam” ve “Erişilebilir İzmir” stratejik önceliklerinin; Güçlü Toplum ekseninde “Yüksek İstihdam Kapasitesi” stratejik önceliği ile ilişki kurularak faaliyetler kurgulanmıştır.

GELİŞME EKSENİ 1: GÜÇLÜ EKONOMİ

Stratejik Öncelik	Hedef
Yüksek Teknoloji, Yenilik ve Tasarım Kapasitesi	İşbirliği ve yenilikçi örgüt kültürünün yaygınlaştırılması ile bölgesel yenilik ekosistemi iyileştirilecektir.
Gelişmiş Kümeler	Potansiyel sektörlerde küme oluşumları desteklenecektir.
Akdeniz’in Çekim Merkezi İzmir	Cazip iş ve yatırım ortamı sağlanacaktır.

GELİŞME EKSENİ 2: YÜKSEK YAŞAM KALİTESİ

Stratejik Öncelik	Hedef
Kaliteli Kentsel Yaşam	Sürdürülebilir bütüncül kıyı yönetimi sağlanacak, İzmir’in deniz ile ilişkisi güçlendirilecektir.
Erişilebilir İzmir	İzmir’in ulusal ve uluslararası ulaşım ağı ve erişilebilirliği güçlendirilecektir. İzmir Limanı’nın ulaşım bağlantıları, altyapısı ve hizmet olanakları güçlendirilecektir. Ulaşım yatırımlarında lojistik sektörünün gereksinimleri göz önünde bulundurularak demiryolu ve deniz taşımacılığına öncelik verilecektir.

GELİŞME EKSENİ 3: GÜÇLÜ TOPLUM

Stratejik Öncelik	Hedef
Yüksek İstihdam Kapasitesi	İşgücünün sektörel ihtiyaç ve beklentileri karşılama yeterliliği artırılacaktır. Yeni iş yaratma kapasitesi artırılacak ve bu alanlara yönelik işgücü yetiştirilecektir.

2019 yılı içerisinde İZKA tarafından DEÜ Denizcilik Fakültesi iş birliğiyle hazırlanan “TCDD İzmir Alsancak Limanı'nın Geçmişten Günümüze Bölge Ekonomisi Açısından Değerlendirilmesi Raporu” DESOP çerçevesine ilişkin güncel ve nitelikli analizler sunmaktadır. Deniz taşımacılığında dünyadaki ve Türkiye'deki gelişmeleri, Ege Bölgesi Limanlarını, İzmir Limanı'nın tarihçesi ile birlikte mevcut durumunu, liman özelleştirme sürecini, geçmişten günümüze yapılan liman yatırımlarını, bu yatırımların muhtemel sonuçlarını, gelecekte yapılması gereken yatırımlar ve olası sonuçlarını inceleyen rapor, kapsamlı saha görüşmeleri ışığında İzmir Limanı özelindeki çoklu regresyon analizinin sonuçlarını ve yük talep tahminini, ayrıca İzmir Limanı'na yapılması gereken yatırımlardaki gecikmelerin (tarama, üst yapı yenileme çalışmaları ve hizmet süreçleri iyileştirmeleri) İzmir ekonomisi ve ülke ekonomisi açısından yarattığı gelir kaybını analiz etmektedir.

Rapora göre Nemrut Körfezi'nde yer alan üç liman (Ege GÜbre, Nemport ve SOCAR Terminali Limanları) ile kent merkezinde yer alan İzmir Limanı özellikle konteyner tipi yüklere hizmet vermeleri, rıhtım uzunlukları ve geri saha depolama alanlarının yeterliliği ile yeni tip gemilere hizmet verebilecek limanlar olarak öne çıkmaktadır. Özellikle İzmir Limanı gerek 3500 metre uzunluğundaki rıhtımı, gerekse Türkiye'nin en büyük geri saha depolama alanına sahip olması itibarıyla bölgenin en önemli ekonomik değeridir.

İzmir Limanı özelindeki en önemli sorun alanlarından birisi insan kaynağıdır. Limanın hizmet kalitesini düşüren, operasyonel gecikmelere sebebiyet veren bu durum, özelde liman personelinin 45 yaş üstü bireylerden oluşmasından kaynaklanmaktadır. Güncel gelişmeler ışığında bilgi sistemlerinin yoğun kullanımı başlanması, liman ekipmanlarının bilgi sistemleri üzerinden, kısmen otomasyona geçilerek sevk ve idare edilmesi bu yapıya uygun personel ile çalışılmasını zaruri kılmaktadır. Mevcut personelin öğrenme süreçlerine intibakında yaşanan gecikmeler/olumsuzluklar hizmetlerde aksamalara sebebiyet vermektedir.

Dünyada taşıma yöntemlerinde denizyolu taşımacılığının majör alanı oluşturmaları, bu alanda ihtisaslaşmış personel ihtiyacı ve istihdamının da önemini artırmaktadır. Nitekim Avrupa ve Asya limanlarında otomasyon ve insansızlaşma süreçleri, blockchain teknolojisi ile veri paylaşımı önem kazanırken, Türkiye yakın coğrafyasında ise Türki Cumhuriyetler, Kuzey Afrika ve Ortadoğu bölgesinde faaliyet gösteren limanlarda operasyon süreçleri emek yoğun olarak yönetilmekte ve nitelikli, ihtisaslaşmış personel ihtiyacı önem

kazanmaktadır. Özel sektör işletmesindeki limanlar, meslek lisesi ya da Meslek Yüksek Okulundan mezun olmuş olan bireyler dahil, istihdam edeceği her personel için 6 ay ile 1 yıl arasında değişen sürelerde özel eğitim programları düzenlemekte ve mesleki yeterlilik belgeleri alındıktan sonra istihdam sağlayabilmekte, bu durum sektörde zaman ve gelir kaybı olarak değerlendirilmektedir.

11 Kasım 2018 tarihli ve 30592 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tebliğ ile 36 meslekte daha MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi Zorunluluğu getirilmiştir. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2018/1 sıra numaralı tebliğinde liman hizmetleri iş sektöründe yer alan çeşitli mesleklerde MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi olmayan kişiler 11 Kasım 2019 tarihinden sonra çalıştırılmayacaktır.

Türkiye'de bu alanda eğitim veren bir kurum bulunmadığından sektöre yönelik ihtisaslaşmış personel yetiştirilmesi konusundaki eğitim sorunu devam etmektedir. İstihdam sorunlarının güncel ve küresel gelişmeler ışığında ele alınması, sektörlerin ihtiyacını karşılayabilecek, genç işsizliğinde gençlere nitelik ve meslek kazandıracak bir yaklaşımla politika geliştirilmesi ve araçlar tasarlanması öncelik arz etmektedir. Bu çerçevede İzmir'in, kendi limanları, hinterlandındaki diğer limanlar ve yakın coğrafyası içindeki limanlar açısından operasyonel süreçlerde görev alabilecek personelin eğitimlerini alabileceği bir üs olarak konumlanabileceği değerlendirilmektedir.

SOP kurgusunda, belirtilen ihtiyaçlar doğrultusunda liman hizmetleri konusunda vasıflı, donanımlı personel yetiştirilmesi yoluyla istihdamın desteklenmesi, deniz taşımacılığı ve liman hizmetlerinin geliştirilmesi ve deniz yoluyla ihracat yapan sektörlerin geliştirilmesi yönünde faaliyetler planlanmıştır.

Ön Risk Değerlendirmesi

Yukarıda belirtildiği üzere DESOP kapsamında en önemli faaliyet limanlar üzerinden bölgeye dair bir ekonomik analizin ortaya konulmasıdır. Çalışmanın hedef kitlesi, deniz yoluyla ihracat yapan özel sektör paydaşları ve liman kullanıcısı olan paydaşlardır. Bu doğrultuda programın hedef kitlesini oluşturan grupların ve kuruluşların programa isteksizliği en temel risk olarak değerlendirilmektedir. Bu riskin yönetiminde etkin katılım mekanizmalarının oluşturulması önem taşımaktadır. Bu kapsamda mevcut yönetim mekanizmalarına düzenli katılım sağlanması, yeni bir yönetim mekanizmasının oluşturulması ve hedef gruplar ile düzenli bir iletişimin sağlanması hedeflenmektedir.

3.3.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Söz konusu SOP kapsamında ulaşılması hedeflenen sonuçlar aşağıdaki Temel Performans Göstergeleri ve Çıktı Performans Göstergeleri tablolarında yer almaktadır.

Temel Performans Göstergeleri					
No	Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı	İlgili Özel Amaç(lar) No
1	Geliştirilen Küme Sayısı	Adet	1	Ajans Verileri	1,2
2	İzmir Deniz Gümrüğü Toplam İhraç Edilen Ürün Değeri (FOB USD)	Değer	4,89 Milyar Dolar	TÜİK	1,2
3	Küme Üyesi Liman Sayısı	Adet	8	Ajans Verileri	1,2
4	İzmir Turist Geceleme Sayısı	Adet	4	İl Kültür Turizm Md.	4
5	UNESCO Kültür Mirası Listesine Yapılan Başvuru Sayısı	Adet	1	UNESCO verileri	4

Çıktı Performans Göstergeleri					
No	Çıktı Göstergesi	Birim	Hedef		Doğrulama Kaynağı
			2020	Toplam	
1	İzmir Bölgesi Limanları Gelişim Stratejisi ve Ekosistem Analizi Sayısı	Adet	1	1	Ajans Raporları
2	İzmir'in Yaratıcı Ekonomi ve Yaratıcı Endüstriler Potansiyelinin Karşılaştırmalı Yapısal Analizi ve Yaratıcı Endüstriler Ekosistem Haritası	Adet	1	1	Ajans Raporları
3	Liman Topluluğu Aktörleri Koordinasyon Toplantıları	Adet	3	9	Ajans Verileri
4	İzmir Turizm Destinasyonları Belirleme ve Rotalama Çalışmaları Sayısı	Adet	9	9	Ajans Raporları
5	Kadim Kültür ve Üretim Havzalarının Belirlenmesi ve Canlandırılması Stratejisi Sayısı	Adet	1	1	Ajans Raporları
6	Liman Topluluğu Aktörleri Koordinasyon Toplantıları Katılımcı Sayısı	Adet	15	45	Ajans Verileri
7	Birleşik Krallıkta Bulunan Yaratıcı Merkezleri ile İkili İşbirlikleri ve Çalışma Ziyareti	Adet	1	1	Ajans Raporları
8	British Council İşbirliğinde NESTA Yaratıcı Girişimcilik Programının Uygulanması	Adet	1	1	Ajans Raporları
9	Kadim Üretim Havzalarında Yer Alan Üretici Sayısı	Adet	30	30	Ajans Raporları
10	Kadim Üretim Havzalarında Varlığı Tespit Edilen Ürün Sayısı	Adet	30	30	Ajans Raporları
11	UNESCO Kültür Mirası Listesine Alınan Destinasyon Sayısı	Adet	1	1	UNESCO Verileri
12	İzmir Tarihine Yönelik Çok Amaçlı Dijital Veri Platformu	Adet	1	1	Ajans Raporları
13	İzmir'de Üretimi Sağlanan Turistik Değere Sahip Ürün Sayısı	Adet	3	9	Ajans Raporları

3.3.4. Proje ve Faaliyetler

Söz konusu SOP kapsamında gerçekleştirilecek olan program, proje ve faaliyetler aşağıdaki SOP bileşenleri tablosunda yer almaktadır.

SOP Bileşenleri Tablosu						
İKY Kodu	Bileşen Adı	Tür	Yöntem	Sorumlu Kuruluş	Sorumlu Birim	Özel Amaç(lar)
1	İzmir Bölgesi Limanları Gelişim Stratejisi ve Ekosistem Analizi	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	İZKA, EİB	MBPB	1,2,3
2	İzmir'in Yaratıcı Ekonomi ve Yaratıcı Endüstriler Potansiyelinin Karşılaştırmalı Yapısal Analizi ve Yaratıcı Endüstriler Ekosistem Haritası	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	İZKA	MBPB	1,4
3	İzmir Turizm Destinasyonları Belirleme ve Rotalama Çalışması	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	İZKA, İzmir Vakfı	MBPB	4
4	Kadim Kültür ve Üretim Havzalarının Belirlenmesi ve Canlandırılması Çalışması	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	İZKA, İzmir Vakfı	MBPB	4
5	Liman Topluluğu Aktörleri Koordinasyon Çalışmaları	Faaliyet	İşbirliği ve Koordinasyon	İZKA, DTO, İzmir Bölgesi Liman Kullanıcıları	MBPB	1,2,3
6	İzmir Turizm Stratejisi ve Eylem Planı İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları	Faaliyet	İşbirliği ve Koordinasyon	İZKA	MBPB	4
7	Birleşik Krallıkta Bulunan Yaratıcı Merkezleri ile İkili İşbirlikleri ve Çalışma Ziyareti	Faaliyet	Kapasite Geliştirme	İZKA	MBPB	1,4
8	British Council İşbirliğinde NESTA Yaratıcı Girişimcilik Programının Uygulanması	Faaliyet	Kapasite Geliştirme	İZKA	MBPB	1,2,3
9	İzmir'in Kıyı Turizminin Geliştirilmesi ve Tanıtımına Yönelik Çalışmalar	Faaliyet	Tanıtım ve Yatırım Destek	İZKA	MBPB	4
10	İzmir Online Tanıtım Sisteminin Oluşturulması ve Dijital Tanıtım Faaliyetleri Gerçekleştirilmesi:	Faaliyet	Tanıtım ve Yatırım Destek	İZKA	MBPB	4
11	UNESCO Doğal ve Kültürel Miras Adaylık Çalışmaları ve Uluslararası Organizasyonlara Yönelik Çalışmalar	Faaliyet	Tanıtım ve Yatırım Destek	İZKA	MBPB	4
12	Çandarlı Limanı	Faaliyet	Kamu Yatırım Programı Projesi	İZKA	MBPB	1,2,3
13	CREATE IN İZMİR: Yaratıcı Kültür Endüstrileri Ekosisteminin Geliştirilmesi ve Yaratıcı Kültür Endüstrileri Merkezinin Kurulması Projesi	Proje	Paydaş Projesi	İEÜ, İZKA	MBPB	1,4
14	Limanı Besleyen Sektörlerin Geliştirilmesi Destek Programı	Alt Program	Proje Teklif Çağrısı	İZKA	MBPB	1,2,3
15	Kadim Kültür ve Üretim Havzaları Destek Programı	Alt Program	Proje Teklif Çağrısı	İZKA	MBPB	4
16	Liman Akademi Güdümlü Projesi	Proje	Güdümlü Proje	İZKA	MBPB	1,2,3
17	Mali Destek Programı Yürütme Faaliyetleri	Faaliyet	Mali Destek Yürütme	İZKA	MBPB	1,2,3
18	SOP Kapsamında Paydaşlar Tarafından Düzenlenen Etkinliklere Katılım ve İlgili Çalışmalar	Faaliyet	Kapasite Geliştirme	İZKA	MBPB	1,4

3.3.4.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

Bu SOP kapsamında, Ajansın mevcut çalışmalarına ek olarak aşağıdaki araştırma ve analizlerin yapılması planlanmıştır.

İzmir Bölgesi Limanları Gelişim Stratejisi ve Ekosistem

Analizi:

2020 yılı başında başlayacak olan ve bir yıl sürecek olan çalışma ile "İzmir Bölgesi Limanları Gelişim Stratejisi" oluşturulacaktır. Bu çalışma ile Ege Bölgesindeki limanlar ve lojistik merkezlerine ilişkin bütünlük bir değerlendirmenin yapılması, yükleri ve yük merkezlerini odağına alan, limanları fonksiyonları, yük talep tahminleri ve büyüme senaryoları üzerinden değerlendiren, limanlar ile bölgeler ve o bölgelerdeki sektörler arasında bağlantılar ile inceleyen, sektörler için öneriler sunan, lojistik merkezlerin bu çerçevede içerisinde oynayacağı rolleri bölge planlarındaki stratejik öncelikler ile ilişkilendiren ve değerlendiren bir çalışmanın hazırlanması planlanmaktadır. Bu çalışmanın limanların münferit olarak ele alınması yerine başta İzmir olmak üzere Ege Bölgesi'ndeki limanlar ve lojistik merkezlerin birbiri ile olan ilişkisini, limanların hinterlandını ve bu hinterland içerisindeki yük akışlarını gösterecek biçimde hazırlanması hususu gözetildiğinden; Güney Marmara Kalkınma Ajansı (GMKA), Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA) ve/veya Ege İhracatçı Birlikleri (EİB) ile işbirliği içerisinde hayata geçirilmesi planlanmaktadır. Çalışmanın bütünlücisi olarak ekosistem analizinde İzmir'de deniz yoluyla ihracat yapan sektörlerin, dış ticaret büyüklükleri, imalat büyüklükleri, istihdama katkısı, yenilik kapasitesi gibi hususlar yönünden incelenmesi, İzmir limanları özelinde liman kümesini oluşturan ekosistem aktörlerinin belirlenmesi hedeflenmektedir. Ekosistem aktörlerinin belirlenmesini müteakip bölgedeki limanlarda insan kaynağı ihtiyaç analizi yapılacak ve ihtiyaç duyulan meslekler tespit edilecektir. İnsan kaynağı ihtiyaç analizi, bölgede geliştirilmesi planlanan teorik ve uygulamalı eğitimlerin verileceği eğitim merkezi olan "Liman Akademisi" çalışması için ilk adımı oluşturacaktır. Ardından eğitim modüllerinin ve müfredatının hazırlanmasına yönelik çalışmaların başlatılması ve fizibilite çalışmasının yıl içinde tamamlanması planlanmaktadır.

İzmir'in Yaratıcı Ekonomi ve Yaratıcı Endüstriler

Potansiyelinin Karşılaştırmalı Yapısal Analizi ve Yaratıcı

Endüstriler Ekosistem Haritasının Hazırlanması:

2020 yılında tamamlanacak olan çalışmada İzmir'in yaratıcı endüstriler potansiyelinin mukayeseli bir analizinin yapılması planlanmaktadır. Bu doğrultuda Birleşik Krallık Kültür, Medya ve Spor Dairesi (DCMS) tarafından 2001 yılında yapılan yaratıcı endüstriler tanımına uygun olarak toplam üretim değeri, katma değer, çalışan sayısı, firma sayısı, yatırım, dış ticaret, AR-GE gibi istatistikler üzerinden değerlendirmeler yapılacak, öne çıkan alanlar tespit edilecektir. Yaratıcı meslek, yaratıcı faaliyet tasnifleri yapılacak, bu tasnife uygun olarak

yaratıcı faaliyetlerin hangi alanlarda yoğunlaştığı tespit edilecektir. Analizler istihdam, katma değer, dış ticaret üzerinde yoğunlaştırılacak, bir zaman akışı içerisindeki değişimler, Ankara ve İstanbul ile karşılaştırmalı olarak İzmir'e haiz üstünlüklerin olup olmadığı tespit edilecektir. Bu çalışmanın bütünlücisi olarak İzmir'de yaratıcı endüstriler ekosistemi içerisinde yer alan aktörlere yönelik bir haritalama çalışması tamamlanacaktır.

İzmir Turizm Destinasyonları Belirleme ve Rotalama

Çalışması:

2020 yılında İzmir'deki ilgili tüm kamu kuruluşları ve kamu kuruluşları niteliğindeki meslek kuruluşlarının bünyesinde yer aldığı, İzmir'in tanıtımında ve kentin turizme yönelik çalışmaları için bir çatı yapı olan İzmir Vakfı ile turizme yönelik çalışmaların koordinasyonu yürütülecektir. Bu kapsamda, hazırlığı İzmir Vakfı tarafından yürütülecek İzmir Turizm Stratejisi ve Eylem Planı bütünlük çalışması altında, en az dokuz temada destinasyonları belirleme ve rota oluşturma çalışmaları gerçekleştirilecektir. Bu çalışmalarda özellikle kıyı ekonomisinin önemli bir unsuru olarak kıyı turizminin geliştirilmesi, ziyaretçi akış şemalarının çıkarılması, bu şemalarla uyumlu olacak biçimde kıyı turizmini destekler nitelikte kıyı destinasyonlarının öne çıkarılmasını sağlayacak rotalama çalışmalarının yapılması hedeflenmektedir.

Kadim Kültür ve Üretim Havzalarının Belirlenmesi ve

Canlandırılması Çalışması:

İzmir'de başta Bakırçay ve Küçük Menderes havzaları olmak üzere, Yarımada bölgesini de içine alan kıyı ilçelerinin ağırlıkta olduğu kırsal alanda geleneksel üretim metotlarının canlandırılması, çevreye duyarlı uygulamalarla kültürel değerlerin korunması ve üretimden daha yüksek katma değer elde edilerek bölgenin gelir düzeyinin iyileştirilmesi hedeflenmektedir. Bu çalışma ile İzmir'de üretim havzaları ile kültürel bağı olan geleneksel öğeler ve üretimler tespit edilerek bir envanter ortaya konulacak, bu envanter turizm ürünlerinin geliştirilmesi, tanıtılması ve korunması için veri olarak kullanılacaktır. Öncelikle, dünyanın en değerli hediyelik eşyalarından biri olarak kabul edilen ve halihazırda yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olan Bergama Halısı'nın üretim kültürünün canlandırılmasına yönelik bir pilot çalışma yapılması planlanmaktadır. Bu kapsamda, Bergama'da var olan az sayıdaki üretici ile temas kurularak üretime dair bilgilerin kayıt altına alınması, üretim altyapılarının geliştirilmesi, hammadde üretim ve tedarikinin analiz edilmesi, pazarlama kanallarının oluşturulması, tanıtım çalışmalarının yapılmasına yönelik bir analiz ve eylem planının hazırlanması sağlanacaktır.

3.3.4.2. İşbirliği ve Koordinasyon

Söz konusu SOP kapsamındaki faaliyetlerin tümü farklı paydaşlarla işbirlikleriyle ve bölgedeki ilgili paydaşların koordinasyonu ile yürütülecektir. Ancak bunlara diğer başlıklar altında da yer aldığından, burada ayrıca yer verilmemiştir. İşbirliği ve koordinasyon kapsamına giren diğer faaliyetler ise aşağıda özetlenmiştir.

Liman Topluluğu Aktörleri Koordinasyon Toplantıları:

Limanlarının performansının artırılması ve hizmetlerinin geliştirilmesinde çok-aktörlü katılımcı ve ortaklık temelli yeni yönetim modellerine dayanan liman yönetişimi uygulamaları ile karşılaşılmaktadır. Limanların gelişmişliği, etkinliği ve verimliliği konum, alt yapının ve üst yapının gelişmişliği, ulaştırma sistemleriyle bağlantı, paydaşlar, müşteriler ve çevre ile olan ilişkilerine bağlıdır. Bölgedeki liman paydaşlarının yönetim ilkeleri doğrultusunda farkındalıklarının artırılması, diyalogun geliştirilmesi, şeffaflığın, hesap verebilirliğin, performansın artırılması, periyodik toplantılarla koordinasyon ve işbirliğinin güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Bu sayede limanlar tarafından hizmet verilen sektörlerle ilişki bilgi ve donanım gelişirken, karlılık, rekabetçiliğin olumlu yönde gelişmesi, liman kullanıcısı olan özel sektör aktörlerinde de şeffaflık, yönetime katılımdan doğan güven, ihtiyaçlarının karşılanmasının getirdiği kullanıcı aidiyetinin artması beklenmektedir. Bu çalışmanın liman hizmetleri sektörüne yönelik, karar alma ve politika süreçlerinde işbirliği ve koordinasyonun tesis edilmesi bakımından bir iyi uygulama örneği olarak hayatiyet kazanması önemlidir.

İzmir Turizm Stratejisi ve Eylem Planı İzleme ve

Değerlendirme Çalışmaları:

İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından desteklenerek yerel yönetim, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarını buluşturan heterojen bir yapıya sahip, İzmir tanıtımından sorumlu aktör olarak konumlanan İzmir Vakfı tarafından hazırlanacak İzmir Turizm Stratejisi ve Eylem Planı'nın izleme ve değerlendirme çalışmaları, Ajans tarafından gerçekleştirilecektir. 2022 yılında başlaması planlanan izleme ve değerlendirme çalışmalarında, stratejinin yarattığı etkinin ölçülmesi, strateji ve eylem planında belirlenen çalışmaların kıyı ekonomisi öncelikli olmak üzere kent ekonomisi üzerinde yarattığı etkinin değerlendirilmesi hedeflenmektedir.

3.3.4.3. Kapasite Geliştirme

Birleşik Krallıkta Bulunan Yaratıcı Merkezler ile İzmir Yaratıcı Endüstriler Ekosistemini Geliştirmeye Yönelik İkili İşbirlikleri ve Çalışma Ziyareti: 2020 yılının ikinci çeyreğinde gerçekleştirilmesi planlanan çalışma ziyareti kapsamında yaratıcı endüstrilerin doğuşu ve gelişimi bakımından pek çok iyi uygulama örneğine sahip Birleşik Krallıkta, başta Think-Up Culture networku ve British Council-NESTA ağında yer alan yaratıcı merkezlerle bağ kurularak, deneyimin bölgemize aktarılması hedeflenmektedir. İzmir'den ThinkUp Culture ağına dahil olan tek merkez olan Originn Coworking ve İzmir Ekonomi Üniversitesi Yaratıcı Ekonomi Araştırma Merkezi ortaklığında çalışma ziyaretinin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Originn Coworking'in ortaklarından birinin, NESTA Küresel Ağında kolaylaştırıcı olarak yer alması ve British Council Yaratıcı Kültür Endüstrileri Kadın Liderler programına seçilen bölge liderlerinden biri olması, 2019 yılı itibarıyla Manchester'da yerleşik Baltic Creative Hub'ın yönetim kurulu üyeliğine seçilmiş olması, özellikle yüksek teknoloji ve yaratıcı endüstriler-tasarım bağlamında bilgi ve deneyim transferini kolaylaştıracaktır.

British Council İşbirliğinde NESTA Yaratıcı Girişimcilik Programının Uygulanması:

2020 yılında gerçekleştirilecek olan eğitimlerde, yaratıcı girişimcilerin iş fikirlerini gerçeğe dönüştürmesine yardımcı olacak biçimde farklı modüllerden oluşan 3 günlük eğitim programının uygulanması planlanmaktadır. Programda henüz tasarı aşamasında güçlü bir iş fikri bulunan, işletmeleri kurulum aşamasında olan (0-3 yıl) ya da henüz olgunlaşmamış bir yaratıcı işi olan ve değişim planlayan yaratıcı girişimciler hedef grup olarak tanımlanmaktadır. Programın odağında tasarım, moda, ve teknoloji gibi yaratıcı sektörleri yer alacak, program katılımcılarına modüller süresince iş fikirlerini geliştirme, potansiyel müşterileri tespit etme, pazar ve gelir modeli analizi, finansal durum değerlendirmesi yapma konularında başarılı bir girişim kurma ve yürütme konusunda bilgi ve deneyim aktarımı yapılacaktır.

SOP Kapsamında Paydaşlar Tarafından Düzenlenen Etkinliklere Katılım ve İlgili Çalışmalar:

Gerek bölgesel gerekse ulusal düzeydeki kurum ve kuruluşlar SOP amaç ve önceliklerine uygun, bu anlamda Ajansa ve bölgeye katkı sağlayacak bir takım çalışmalar yürütmekte ve etkinlikler düzenlemektedir. Sonuç odaklı program öncelikleri ile uyumlu olan söz konusu etkinlik ve çalışmalara katılım sağlanacaktır. İlgili çalışmaların takibi ile uluslararası, ulusal ve bölgesel ölçekteki gelişmeler takip edilecek, sonuçlar bölgede yaygınlaştırılacak, elde edilen bilgiler gereken durumlarda SOP'un geliştirilmesi ve revizyonu için dikkate alınacaktır. Ayrıca yine SOP amaç ve öncelikleri çerçevesinde, SOP içerik ve amaçlarına katkı sağlayacak şekilde ortak katılımcı çalıştaylar, toplantı, etkinlikler ve eğitim programları ilgili paydaşlarla işbirliği halinde düzenlenecektir.

3.3.4.4. Tanıtım ve Yatırım Destek

İzmir'in Kıyı Turizminin Geliştirilmesi ve Tanıtımına Yönelik Çalışmalar:

2020, 2021 ve 2022 döneminde yerel paydaşların koordinasyonu ve işbirliği ile İzmir'in kıyı turizminin tanıtımı çalışmalarının güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. İzmir Turizm Stratejisi ve Eylem Planı'nı destekler nitelikteki kıyı turizminin geliştirilmesine yönelik tüm faaliyetler bu kapsamda değerlendirilecektir. Kıyı turizminin, özellikle günümüz turizm trendlerine uyumlu biçimdeki turist deneyimini önceleyen, deneyimi bölgeye has unsurlarla birleştiren, özgün deneyimlere dönüşebilen turizm ürünleri ile zenginleştirilmesi sağlanacaktır. Öte yandan bölgenin yaratıcı sınıf için çekici hale gelmesini sağlayan, kentin kültür üretimini zenginleştiren, kentle özdeşleşmiş ve destinasyon marka değerini artıran ulusal ve uluslararası nitelikteki organizasyonları desteklenerek tanınırlığının ve etkisinin artırılması hedeflenecektir. Öte yandan kentimizdeki paydaş üniversitelerin işbirliği ile yurtdışında İzmir konusunda bilimsel çalışmalar gerçekleştiren akademisyenlerin katılımıyla İzmir'de bilimsel etkinlikler (kongre/konferans) düzenlenecektir. 2020 yılında bahse konu etkinlik için hazırlıkların tamamlanması, 2021 yılında etkinlikler gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. İzmir'in ihracatında birinci sırada bulunan ve yoğun ticari, tarihi ve kültürel bağların bulunduğu bir ülke olan İtalya özelinde tanıtım ve ikili işbirliği çalışmaları yapılması planlanmaktadır. Kültürel diplomasi yoluyla iki ülke arasındaki kadim kültür ve tarih bağını vurgulayan yayınların tanıtılması, İzmir İtalyan Ticaret Odası başta olmak üzere, İtalya'daki ilgili kuruluşların da işbirliğinde İzmir ile ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi potansiyeli taşıyan sektörlerin temsilcilerinin katılacakları bir organizasyonun 2020 yılı içerisinde düzenlenmesi planlanmaktadır. Yine benzer bir amaca yönelik olmak üzere yurtdışında İzmir konusunda bilimsel çalışma gerçekleştiren akademisyenlerin katılımıyla İzmir'de bir bilimsel etkinlik düzenlenecektir. İzmir'de bir üniversite işbirliğinde düzenlenecek etkinliğin 2020 yılı içerisinde hazırlık çalışmaları yapılacak, 2021 yılında da etkinlik gerçekleştirilecektir.

Kentin dış ilişkilerinin tanıtım ve yatırım boyutuyla geliştirilmesi amacına yönelik olarak, ülke ve kentler arasında ortak tarihi ve kültür değerleri ortaya koyan ve kültürel diplomasi olarak nitelendirilen yöntemin kullanılması yoluyla yayın, etkinlik vb. gerçekleştirilecek çalışmaların, ilgili ağların kullanılmasıyla bu ülkelerde yaygın bir biçimde duyulup tanınmasını sağlanacak ve İzmir'e yönelik belirli bir farkındalık oluşması sağlanarak ilişkilerin geliştirilmesinde bir aracı unsur olması hedeflenecektir. Bu kapsamda örnek bir çalışma olarak oldukça derin bir geçmişi olan İtalya ile İzmir arasındaki ilişkileri yansıtan bir tanıtım kitabı yapılacaktır. İzmir İtalyan Ticaret Odası başta olmak üzere, İtalya'daki ilgili kuruluşların da işbirliğinde ülke özelinde İzmir ile ekonomik ve ticari ilişki geliştirilmesi potansiyeli taşıyan sektörlerin temsilcilerinin katılacakları organizasyon düzenlenecektir.

Kentte kıyı ekonomisini destekler nitelikte, ekonomik çeşitliliği artıracak, kente ait kültürel ve tarihi değer taşıyan unsurları güçlendirerek yenilikçi, nitelikli, özgün tasarımı ve yüksek katma değerli hediye eşya gibi ürünlerin tasarlanması ve üretilmesi sağlanacak; böylece, kentin turizm altyapısını da destekleyecek şekilde bu alanlarda ürün geliştirme ve kapasite oluşturma çalışmaları gerçekleştirilecektir. Yüksek katma değerli ve özgün tasarımı hediye eşya ürünlerinin üretimi ve pazarlamasına ilişkin yapıların oluşturulmasına amacıyla koordinasyon çalışmaları yapılacak; kentte turizmi destekleyecek kültürel öğelerin belirlenmesiyle, bu değerler özelinde üretimi, ihracatı, zanaatkarları koruyarak güçlendirecek tedbirler uygulanacaktır. Bu konuda başta kooperatifler olmak üzere, ilgili kurumlarla gerekli koordinasyon sağlanacak, bu çalışmalar sonucu elde edilen sonuçların duyurulması ve yaygınlaştırılmasına yönelik tanıtım ve bilgilendirme amaçlı çalışmalar düzenlenecektir. İzmir'in turistik değerlerinin tanıtımı amacıyla üretilen hediye eşyaların kooperatifler aracılığıyla üretilmesi sağlanacak, kooperatifleşme teşvik edilecek, belirlenecek bazı ürün gruplarında üretim süreçleri doğrudan turistin deneyimleyebileceği ve üretim sürecine katkıda bulunacağı biçimde tasarlanarak yaratıcı turizm deneyimleri bölgeyi ayrıştıracak unsurlar olarak öne çıkarılacak, kıyılarda turizm odaklı ekonomik çeşitlilik artırılacaktır.

İzmir Online Tanıtım Sisteminin Oluşturulması ve Dijital Tanıtım Faaliyetleri Gerçekleştirilmesi:

Geçtiğimiz yıllarda Ajansımız girişimi ile oluşturulan ve yayın hayatına başlayan 2020 yılında yenilenmiş haliyle yayına alınacak olan İzmir Online Tanıtım Sistemi çalışması ile İzmir'in tanıtım altyapısının güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. İzmir'in yurtiçi ve yurtdışından gelen tüm ziyaretçilere yönelik kapsamlı bilgi verecek bir başvuru kaynağı niteliğinde olan İzmir Kent Portalı'nın farklı dillerde geliştirilmesi ve güncellenmesi, İzmir akıllı telefon uygulamasının da aynı şekilde güncellenerek geliştirilmesi, İzmir sosyal medya sayfalarının aktif olarak kullanılarak güçlü bir tanıtım işlevi görecek düzeye ulaştırılması, tanıtım portallarının yaşayan bir içerikle bir tür blog gibi gelişerek düzenli olarak güncellenmesi ve İzmir'in tarihi ve turistik alanlarının üç boyutlu modellerle yöntemi ile dijitalleştirilmesi hedeflenmektedir. İzmir Kent Portalı'nın teknik altyapı, içerik ve sunum olarak belirli bir seviyeye ulaştırılmasını takiben, sosyal medya reklamları ve arama motoru optimizasyonu (SEO-Search Engine Optimization) faaliyetleri ile desteklenerek sayfanın varlığını koruması ve daha yaygın bir erişime ulaştırılması da hedefler arasındadır. Bu çalışmalar kapsamında, İzmir ile ilgili üretilen görsel ve yazılı içeriklerin derlenmesi, yeni içeriklerin ise gerekmesi durumunda üretilmesi, tüm bu unsurların etkili tanıtıma uygun bir biçimde dijital platformlarda sunulması, platformların içeriklerinin de güncel teknolojik gerekliliklerine uygun olacak biçimde görsel ve yazılı olarak desteklenmesi hedeflenmektedir. Sayfanın hakları Ajansta saklı kalmak kaydıyla, dünyadaki benzer örneklerinin de işletme modelleri göz önüne alınarak ve işin doğasının gerektirdiği faaliyetlerin gerçekleştirilmesi konusunda gerekli esnekliğin sağlanması bakımından Yönetim Kurulumuzun kararı doğrultusunda 2021 yılından itibaren portalın yönetimi İzmir Vakfı'na devredilecektir. İzmir Vakfı, İzmir Valiliği, İzmir Büyükşehir Belediyesi iştiraki İzmir Fuarcılık A.Ş. (İZFAŞ), Ege Bölgesi Sanayi Odası, İzmir Ticaret Odası gibi yapıların yönetiminde olduğu ve İzmir'in turizme yönelik etkinlik ve faaliyetlerin yerine getirilmesi konusunda ilde çatı organizasyon kuruluşu olarak konumlanan bir kuruluştur. Yönetim Kurulumuzun kararı doğrultusunda, ilde turizme yönelik yapılan çalışmaların koordinasyonun sağlanması bakımından kurumlar arasında bir işbirliği ve planlama yapılarak, kurumların yapılarıyla uyumlu faaliyetleri gerçekleştirmeleri sağlanmaya çalışılmıştır.

Turizme yönelik tanıtım ve ticari faaliyetlerin halihazırda önemli bölümünün online mecralarda yapılıyor olması ve bu trendin gelişmesinin sürdüreceği göz önüne alındığında İzmir'in online tanıtım kanallarına yönelik yapılacak çalışma ve geliştirmelerin önemi daha da artmaktadır. Bu kapsamda İzmir'in tarihi, kültürel ve arkeolojik değerlerinin ve bu alanlarda mevcut birikimlerinin etkin bir biçimde tanıtılabilmesi amacıyla yönelik olarak bu değerlerin bilgi teknolojileri yoluyla dijitalleştirilmesi ve online tanıtım platformlarına entegre edilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir.

UNESCO Doğal ve Kültürel Miras Adaylık Çalışmaları ve Uluslararası Organizasyonlara Yönelik Çalışmalar:

İzmir'de kıyı turizminin geliştirilmesi ve tanıtılması hedefine uygun olarak doğal ve kültürel varlıklarının UNESCO Dünya Kültür Mirası listesine ve UNESCO doğal ve kültürel miras listelerine girmesine yönelik teknik çalışmalar, hazırlık çalışmaları ve UNESCO değerlerinin tanınırlığının artırılmasına yönelik çalışmalar, yine bu kapsamda değerlendirilmek üzere sektörel nitelikli veya genel olarak kent tanıtımına yönelik EXPO vb. organizasyonlarına olabilecek adaylık çalışmalarına yönelik teknik çalışmalar yapılması ve paydaş kurumlarca yürütülen çalışmalara destek verilmesi planlanmaktadır. 2019 yılında başlatılan Kemeraltı bölgesinin UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesine alınmasına yönelik çalışmaların ve halihazırda geçici listede yer alan Ödemiş Birgi Mahallesinin kalıcı listeye alınmasına yönelik faaliyetler bu kapsamda değerlendirilmektedir. Öte yandan İzmir'in kültürel ve tarihi mirasının korunması ve tanıtılmasına yönelik olarak UNESCO'ya yönelik farklı kültür varlıklarının da değerlendirilmesi ve adaylık çalışmalarının başlatılması için yerel paydaşlarla işbirliği yapılması planlanmaktadır.

3.3.4.5. Ajans Destekleri

Limanı Besleyen Sektörlerin Geliştirilmesi Destek Programı: Söz konusu mali destek programı İzmir Bölgesi Limanları Gelişim Stratejisi ve Ekosistem Analizi çalışması sonuçlarına uygun olarak tespit edilen sektörlerle ve ihtiyaçlarına uygun olarak mali destek araçlarının tasarlanması ve uygulanmasını içermektedir. Daha önce Birleşik Krallıkta uygulanmış olan bir modelin bölgesel uyarlaması olacak olan mali destek programı ile deniz taşımacılığı ile ihracat yapan belirlenecek pilot alt sektörlerin tasarım ışığında katma değerli ürün üretimi, ihracat ve yaratıcılık kapasitelerinin artırılması hedeflenmektedir. Pilot sektörlerde çağrı yoluyla belirlenecek olan işletmelerin üretim, hizmet ve insan kaynağı anlamındaki kapsamlı analizlerinin ortaya konulması, tasarımcı-işletme eşleşmeleri ile programın işletmelerdeki uygulama döneminin başlaması, tasarım yoluyla yaratılması beklenen kaldıraç etkisinin orta ve uzun vadede diğer iktisadi sektörlerle yaygınlaştırılabilmesi hedeflenmektedir. Program öncelikleri, proje faaliyetleri ve bütçesi yapılacak detaylı çalışmalar sonrasında kesinleşecek ve yıl içinde yapılacak çalışmalarla şekillendirilecektir.

Kadim Kültür ve Üretim Havzaları Destek Programı:

Program ile Bakırçay ve Küçük Menderes havzaları başta olmak üzere Yarımada bölgesine de yayılan kıyı alanlarının ağırlıkta olduğu kırsal bölgede geleneksel üretim metotları ile üretim yapan üreticilerin desteklenmesi, üretim metotlarının çevreye duyarlı uygulamalara dönüştürülmesi, kültürel değerlerin korunması ve üretimlerden daha yüksek katma değer elde edilerek bölgenin gelir düzeyinin iyileştirilmesi hedeflenmektedir. Destek programının, İzmir'de ilgili tüm kamu kuruluşları ve meslek odalarını bünyesinde toplayan turizm destinasyon yönetim yapılanması İzmir Vakfı (İZVAK), bu konuda çalışan sivil toplum kuruluşları, akademik kuruluşlarla konuya ilişkin oluşturulacak işbirliği ve koordinasyon çatısı altında uygulamasının yapılabileceği planlanmaktadır. Programın İZVAK ve/veya İzmir Büyükşehir Belediyesi ile Ajans arasında yapılacak olan protokol ile uygulamaya geçirilmesi, doğrudan küçük üreticilerin desteklenmesi hedeflenerek alternatif destek modellerinin uygulanması öngörülmektedir. Söz konusu destek programının 2021 yılında uygulamaya başlatılması planlanmaktadır.

Liman Akademi Gündümlü Projesi:

Liman işletmelerinin liman sahasında ihtiyaç duyduğu insan kaynağının yetiştirildiği bir eğitim yapısının oluşturulması hedeflenmektedir. Buna yönelik olarak insan kaynağı ihtiyaç analizi çalışmasının üzerine inşa edilecek bir eğitim programı oluşturulması, TCDD İzmir Limanı deneyimli personelinin "eğitici" rolüyle sürece dahil edilmesi, mevcut saha deneyim ve bilgilerinden yararlanılması, TÜRKLİM'den mesleki yeterlilik ve belgelendirme desteği alınması, hem teorik eğitimlerin hem de simülasyonlar aracılığıyla uygulamalı eğitimlerin verilebileceği bir eğitim merkezi oluşturulması ve bu eğitim merkezinin bir gündümlü proje kurgusu dahilinde desteklenmesi planlanmaktadır. Proje faaliyetleri ve bütçesi, yapılacak detaylı çalışmalar sonrasında kesinleşecektir.

Mali Destek Programı Yürütme Faaliyetleri:

Bu SOP kapsamında yürütülecek proje teklif çağrılılarıyla ilgili olarak başvuru rehberleri ve tanıtım dokümanları hazırlanacak ve basım işlemleri yapılacak, teklif çağrılıları ilan edilecek, proje tekliflerinin hazırlanması ve sunulması konularında bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir. Verilecek eğitimlere ek olarak, potansiyel başvuru sahiplerine teknik yardımda bulunmak üzere danışmanlık hizmet alımı gerçekleştirilecektir. Teklif çağrılılarıyla ilgili olarak projelerin teknik ve mali nitelik açısından değerlendirilmesinde görev alacak bağımsız değerlendiricilerin seçimi ve eğitilmelerine ilişkin faaliyetler yürütülecektir. Bağımsız değerlendiriciler tarafından gerçekleştirilen değerlendirmeler üstünde gerekli kontrolleri yapmak, görüş oluşturmak, bunları raporlamak ve mali destek için uygun görülen proje listesini önermek amacıyla program bazında değerlendirme komiteleri oluşturulacaktır. Projeler kapsamında ön izleme ziyaretleri gerçekleştirilecektir. Gerekli durumlarda program ve projelerle ilgili organizasyonlar düzenlenecek veya mevcut etkinliklere katılım sağlanacak, teknik destek hizmeti satın alımları yapılacaktır.

3.3.4.6. Önemli Kamu Yatırımları

Çandarlı Limanı:

Kuzey Ege Çandarlı Limanı proje sahası, Bergama İlçesi, Zeytindağ Belediyesi sınırları içinde bulunmaktadır. 20 km uzunluğunda 25 km genişliğindeki Çandarlı Körfezi'nin doğusunda yer alan bölge, İzmir'e karayolu ile 80 km, deniz yolu ile 55 deniz mili uzaklıktadır. Yer seçim çalışması 1993 yılında yapılan Çandarlı Limanı öncelikli olarak aktarma yüklerine hizmet vermek üzere planlanmıştır. Çandarlı Limanına ilişkin mülga DLH İnşaatı Genel Müdürlüğü (Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü) tarafından dört fizibilite çalışması yaptırılmış olup, hayata geçirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir. İki aşamalı olarak planlanan limanın ilk aşamasında 1,000 metrelilik rıhtım yatırımı ile toplam 2.000,000 TEU/yıl kapasiteye ulaşılması, hedef yıl olarak seçilen 2035 yılına kadar rıhtım uzunluğunun 2.000 metreye uzatılması ve 4.000,000 TEU/yıl kapasiteye ulaşılması planlanmıştır.

3.3.4.7. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

Bu SOP kapsamında 2020 yılı içinde bu başlık altında herhangi bir faaliyet planlanmamaktadır. Ancak 2020 yılı içinde yapılan SOP değerlendirmelerinde uygun bir faaliyet belirlenirse SOP revize edilecektir.

3.3.4.8. Diğer Proje ve Faaliyetler

Kurumlar arası ve projeler arası etkileşim ve işbirliği, SOP'un amacına ulaşılmasında kritik rol taşımaktadır. Söz konusu SOP kapsamında Ajansın bölgedeki diğer paydaşların gerçekleştireceği çalışmalarda yönlendirici olması söz konusu olabilecektir. Bu çalışmalar ilk aşamada aşağıdaki şekilde belirlenmiştir. Ancak 2020 yılı içinde yapılan SOP değerlendirmelerinde önemli bir yeni proje veya faaliyetin belirlenmesi durumunda SOP revize edilecektir.

CREATE IN İZMİR: Yaratıcı Kültür Endüstrileri Ekosisteminin Geliştirilmesi ve Yaratıcı Kültür Endüstrileri Merkezinin Kurulması Projesi:

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Avrupa Birliği ortak girişimi olarak hayata geçirilen Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında, Yaratıcı Endüstriler bileşeninde İzmir Ekonomi Üniversitesinin başvuru sahibi olduğu ve Ajansımızın proje ortakları arasında yer aldığı "Create In İzmir: Yaratıcı Kültür Endüstrileri Ekosisteminin Geliştirilmesi ve Yaratıcı Kültür Endüstrileri Merkezinin Kurulması Projesi" ile başvuruda bulunulmuştur. Create In İzmir Projesi, İzmir'de yaratıcı kültür endüstrileri ekosisteminin geliştirilmesi ve güçlendirilmesini, yaratıcı endüstriler yoluyla bölgenin girişimcilik ve yenilikçilik kapasitesinin artırılmasını, ekosistem aktörleri arasındaki bağların güçlendirilmesini, hedef sektörlerde ürün geliştirme kapasitesinin artırılmasını, bölgeye güçlü, etkin ve aktörler arası işbirliğini somutlaştıran bir Yaratıcı Endüstriler Merkezi'nin kazandırılmasını hedeflemektedir. Proje çağrısının ilk aşamasını geçmiş olup, projenin başarılı olması durumunda ortak olarak yapılacak faaliyetler bu başlık altında gerçekleştirilecektir.

3.3.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması

SOP'un süresi, 2020-2024 yıllarını içerecek şekilde beş yıldır. İlk üç yıl içinde SOP'un temel faaliyetleri tamamlanacaktır. Son iki yılda ise mali destek programları veya dış kaynak kullanımı kapsamında yürütülen projeler vb. ilk üç yıl içinde başlamış ancak tamamlanmamış faaliyetler devam edecektir. Son iki yılda SOP kapsamında yeni mali destek uygulanmayacaktır.

SOP Zaman Planlama Tablosu				
İKY Kodu	Bileşen Adı	Süre	Başlangıç Dönemi (Yıl/Çeyrek)	Bitiş Dönemi (Yıl/Çeyrek)
1	İzmir Bölgesi Limanları Gelişim Stratejisi ve Ekosistem Analizi	14 ay	2020/1	2021/2
2	İzmir'in Yaratıcı Ekonomi ve Yaratıcı Endüstriler Potansiyelinin Karşılaştırmalı Yapısal Analizi ve Yaratıcı Endüstriler Ekosistem Haritası	12 ay	2020/1	2020/4
3	İzmir Turizm Destinasyonları Belirleme ve Rotalama Çalışması	6 ay	2020/1	2020/2
4	Kadim Kültür ve Üretim Havzalarının Belirlenmesi ve Canlandırılması Çalışması	12 ay	2020/2	2020/4
5	Liman Topluluğu Aktörleri Koordinasyon Çalışmaları	36 ay	2020/1	2022/4
6	İzmir Turizm Stratejisi ve Eylem Planı İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları	15 ay	2021/4	2022/4
7	Birleşik Krallıkta Bulunan Yaratıcı Merkezleri ile İkili İşbirlikleri ve Çalışma Ziyareti	1 ay	2020/2	2020/2
8	British Council İşbirliğinde NESTA Yaratıcı Girişimcilik Programının Uygulanması	2 ay	2020/4	2020/4
9	İzmir'in Kıyı Turizminin Geliştirilmesi ve Tanıtımına Yönelik Çalışmalar	36 ay	2020/1	2022/4
10	İzmir Online Tanıtım Sisteminin Oluşturulması ve Dijital Tanıtım Faaliyetleri Gerçekleştirilmesi	12 ay	2020/1	2022/4
11	UNESCO Doğal ve Kültürel Miras Adaylık Çalışmaları ve Uluslararası Organizasyonlara Yönelik Çalışmalar	36 ay	2020/1	2022/4
12	Çandarlı Limanı	36 ay	2020/1	2022/4
13	CREATE IN İZMİR: Yaratıcı Kültür Endüstrileri Ekosisteminin Geliştirilmesi ve Yaratıcı Kültür Endüstrileri Merkezinin Kurulması Projesi	36 ay	2020/2	2022/4
14	Limanı Besleyen Sektörlerin Geliştirilmesi Destek Programı	26 ay	2020/4	2022/4
15	Kadim Kültür ve Üretim Havzaları Destek Programı	24 ay	2021/1	2022/4
16	Liman Akademi Güdümlü Projesi	36 ay	2020/1	2022/4
17	Mali Destek Programı Yürütme Faaliyetleri	26 ay	2020/4	2022/4
18	SOP Kapsamında Paydaşlar Tarafından Düzenlenen Etkinliklere Katılım ve İlgili Çalışmalar	36 ay	2020/1	2022/4

3.3.6. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

SOP'ların etkin bir şekilde yönetilmesini ve SOP'un gerektirdiği tematik uzmanlaşmayı sağlamak üzere Ajans'ta çalışma birimleri SOP temelli olarak kurgulanmıştır. Bu kapsamda SOP'un uygulanması Mavi Büyüme Politikaları Birimi (MBPB) tarafından gerçekleştirilecektir. SOP kapsamındaki bileşenlerden sorumlu farklı birimler yukarıdaki bileşenler tablosunda yer almaktadır. SOP kapsamında yürütülecek alt programların ve güdümlü projelerin izlenmesinden ve değerlendirilmesinden Proje Uygulama ve İzleme Birimi sorumlu olacaktır.

SOP'un Ajans içi koordinasyon ve takibi Genel Sekreter ve Birim Başkanlarından oluşan SOP Yönetim Çalışma Grubu tarafından yapılacaktır. SOP Yönetim Çalışma Grubu'nun yapacağı aylık toplantılarla SOP sürecinin koordineli bir şekilde yönetimi sağlanacaktır. SOP içindeki faaliyetler konusunda ilgili birim başkanı tarafından uzman bazında Bileşen Sorumlusu belirlenecek ve Bileşen Sorumlusu tarafından oluşturulacak detaylı iş takvimi ışığında SOP Yönetim Çalışma Grubu tarafından gerekli takip gerçekleştirilecektir.

Programın genel ilerlemesi Ajans Yönetim Kurulu tarafından takip edilecek, varsa yaşanan sıkıntılar ve bunlara dair çözüm önerileri için kurulun isteği doğrultusunda SOP kapsamında iş birliği yapılan kurum ve kuruluşların da görüş ve önerileri alınabilecektir.

3.3.7. İzleme ve Değerlendirme

SOP çalışmalarının İzleme ve Değerlendirmesi, yukarıda belirtilen yönetim yapısı çerçevesinde sağlanacaktır. Yapılan düzenli toplantılarda SOP'un güncel durumu izlenerek, riskler değerlendirilecek ve gerekli düzenleyici önlemlerin alınması sağlanacaktır. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek alt programların ve güdümlü projelerin izlenme ve değerlendirilmesinden PUİB sorumlu olacaktır. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek faaliyetlerin çıktılarının değerlendirilmesi ilgili birim tarafından gerçekleştirilecektir. SOP kapsamında diğer kurumlar tarafından gerçekleştirilecek faaliyetlerin izlenmesi SOP Yönetim Çalışma Grubu üyeleri tarafından gerçekleştirilecektir. SOP'lar için 6 ayda bir hazırlanacak Dönemsel İlerleme Raporlarının ve SOP için 3. ve 5. yıllarında sonunda hazırlanacak kapanış raporlarının hazırlanmasından ilgili birim sorumludur. SOP'un 7. yılının sonunda ise, SOP Yönetim Çalışma Grubu tarafından bir etki analizi çalışması yapılması sağlanacaktır.